

SLAVNOSTNO RAZPOLOŽENJE JE ZAVLADALO NA IGRIŠČU PRED PODELITVIJO POKALA REPUBLIŠKE KOŠARKAŠKE ZVEZE SLOVENIJE

SNEŽNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

LETO III. ♦ ŠTEVILKA 10

OKTOBER 1964

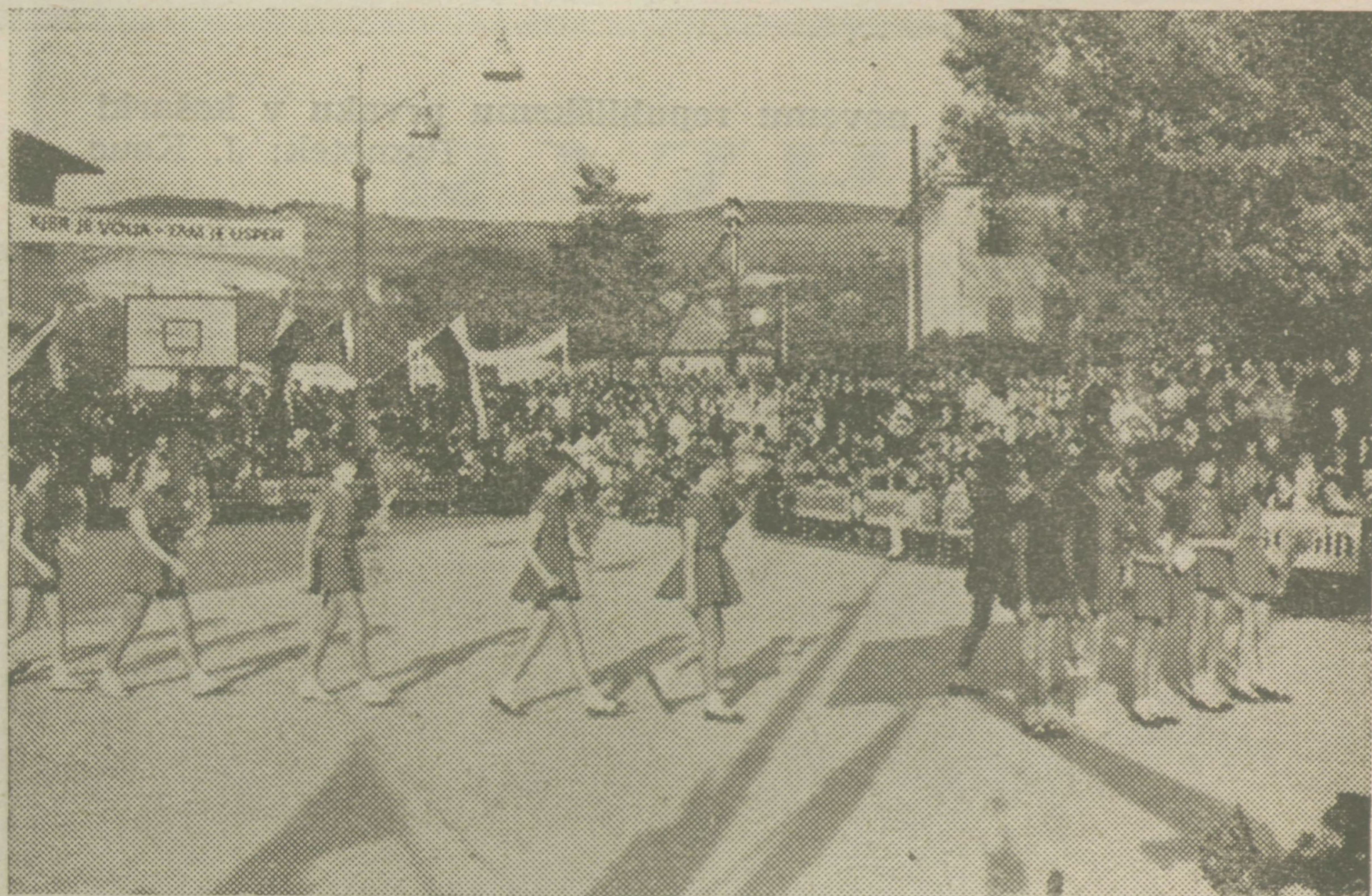
CENA 20 DIN

Poština plačana v gotovini

Slavje, ki ga Bistričani ne bomo pozabili

V nedeljo, dne 30. septembra, je bila vsa Bistrica in njena okolica slavnostno razpoložena, saj je slavila doslej največji praznik - naslov prvaka v slovenski košarkaški ligi. Svečanost se je začela ob 15. uri na lepo urejenem košarkaškem igrišču v Ilirski Bistrici pred 1800 ljubitelji tega priljubljenega športa z otvoritvijo in pozdravnim nagovorom predstavnika KK »Lesonit«, predsednika DS delovnega kolektiva Lesonit, direktorja podjetja Lesonit in drugih. V imenu komiteja Zveze mladine Ilirska Bistrica je košarkaše in vse prisotne pozdravil tov. Vojko Čeligoj, ki je med drugim dejal:

»Danes, ko z veseljem v srcu sprejemamo največje priznanje za dosežen uspeh v prvi slovenski košarkaški ligi, vam, dragi košarkaši, mladinci in mladinke, pionirji, gostje in občani iskreno čestitam. Pokal, ki ga izročča košarkaška zveza Slovenije, je nedvomno ena največjih in bleščečih športnih trofejev, ki je bila kdaj koli dodeljena ne samo našim športnikom, pač pa vsej Primorski. Slovesnosti, kateri prisostvujemo, nas nehote popelje deset let nazaj, ko je skupinica naših mladincev prvič prišla za okroglo usnje in z začetnimi koraki iskala ritem v košarkaški umetnosti. Veliko nas je, ki se živo spominjamo tistih prvih pionirski zamahov Saša, Šlenca, Nitka, Brkopca, Dušana, Eda, Mileta in drugih fantov, ki so neumorno vadili in tekali na sila improviziranem igrišču. Majav koš, jajčasta žoga in jeklena volja naših entuziastov so bili takrat edini rekviziti, s katerimi so zaorali na pot čisto amaterskih športnih uspehov. Njihovemu vzgledu so počasi, a vendar vztrajno sledili nekateri mladinci, ki so do takrat višek svoje duševne in telesne energije raztresali na družbeno nekoristnih področjih. Počasi, vendar vztrajno je naraščala zavest delovnih ljudi, ki so se vedno v večjem številu začeli zbirati v našem športnem parku in bodriti svoje ljubljence, kot vzore neizmerno vztrajnosti, odrekanja in požrtvovalnosti. Živi so še tisti trenutki preteklosti, ko so Valas, Bajc, Logar in naš Mitko vztrajno ter nesebično vlagali vse svoje strokovne sposobnosti in ob vsakem vremenu pomagali ustvarjati prve stopnice do vzpona. Zavrtljaji in borbe v drugi slovenski košarkaški ligi so bili marsikdaj spremljani z izlivi veselja tako igralcev kakor ljubiteljev plemenite igre pod koši, nemalokrat pa smo tudi potrti in zaskrbljeni tako eni kot drugi doživljali poraze. Vsi ti ljudje in neljubi dogodki pa so vlivali olje na plamen, ki je zagorel v našem malem mestecu.

POZDRAV PIONIRK OSNOVNE ŠOLE DRAGOTINA KETTEJA IZ ILIRSKE BISTRICE IGRALCEM KK »LESONIT« IN ČLANU I. ZVEZNE LIGE »SLOVANU«

Slavje, ki ga Bistričani ne bomo pozabili

V družini najboljših košarkašev v Sloveniji smo že v lanskem letu imeli edini cilj — obdržati se v tej družbi. Pokroviteljstvo tovarne Lesonit, materialna in moralna podpora tega delovnega kolektiva je vnesla v košarkaško življenje in preko njega tudi na druga športna področja nove kvalitete, ki so se začele zrcaliti v odnosih mladine, delovnih kolektivov, občinske skupščine, družbeno-političnih organizacij in delovnega človeka ilirskobistriške komunice do drugih športnih zvrsti in do nove fiziognomije našega športnega parka. Ko se je letos spomladi začela borba za točke med najboljšimi, je bila naša edina želja častno zastopati naš kraj pod Snežnikom. Šele po prvih priborjenih zmagah na domačem in tujem terenu, smo spoznali, da imamo možnosti uvrstitve pri vrhu lestvice.

Mesto košarke — Ilirska Bistrica, kjer vsak drugi občan sodeluje v razgibanem špalirju okrog košarkaškega igrišča, kjer pionirji, mladinci in mladinke vadijo pod koši na dvoriščih našega mesta in vasi in kjer se o košarki govori v slehernem kotičku, se je tako zbralo na slovesnem sprejemu tistega priznanja, ki so ga po dramatičnih borbah pod koši priborili naši košarkarji, sebi in nam vsem v čast in vzpodbudo za prihodnje še večje naloge.

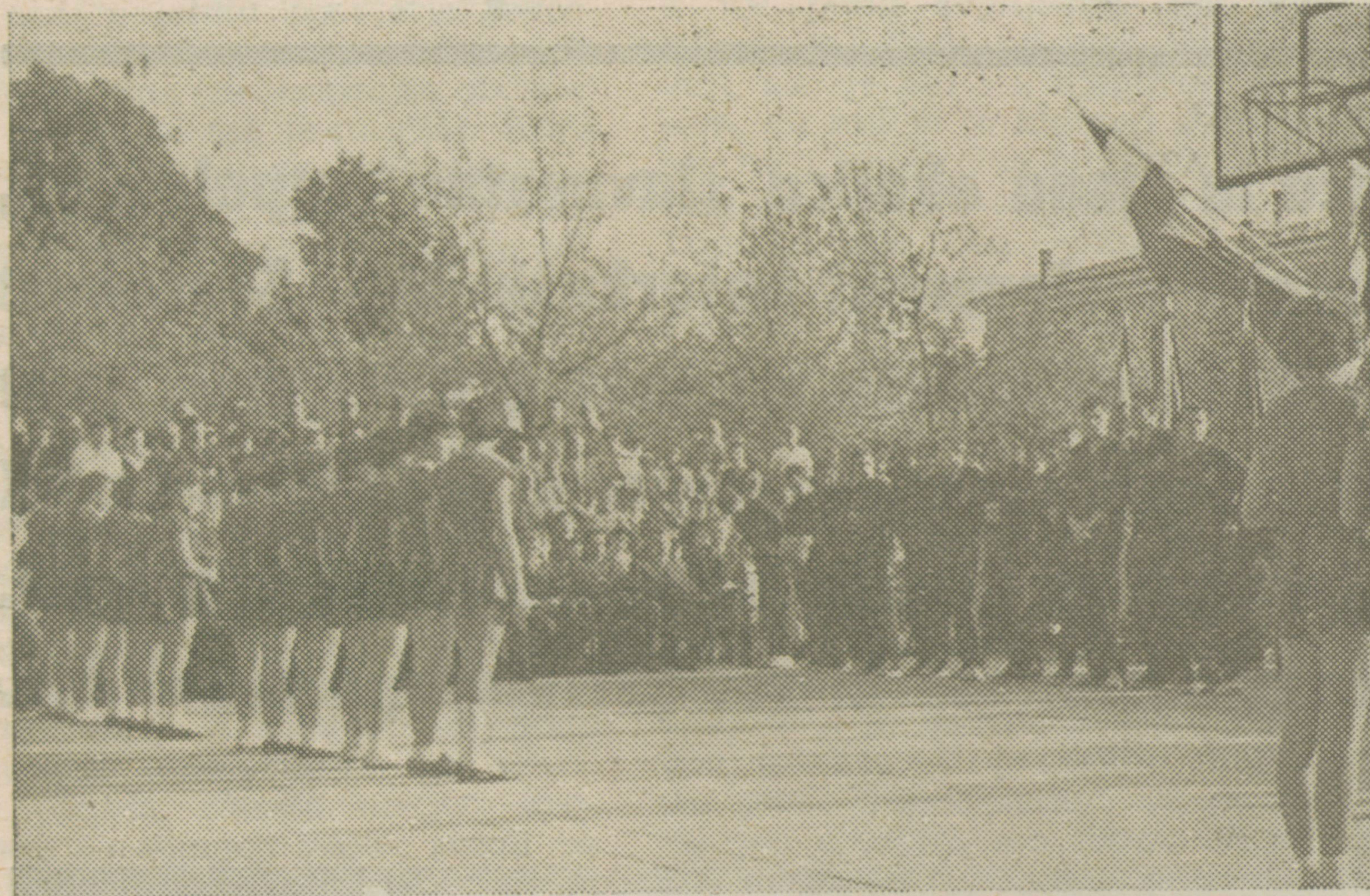
Novica o osvojenem prvenstvu je prejšnjo soboto zvečer švignila med nas in v trenutku se je mesto prebudilo iz nočne tišine. Med izrazi veselja je bila pretočena tudi marsikatera solza radosti kot znamenje veselja spričo zmage in prvega mesta.

Ob koncu še enkrat čestitam košarkašem v imenu vseh z istočasno obljubo, da jih bomo še vnaprej vneto bodrili z vzkliki: »HURA, PLAVI!«

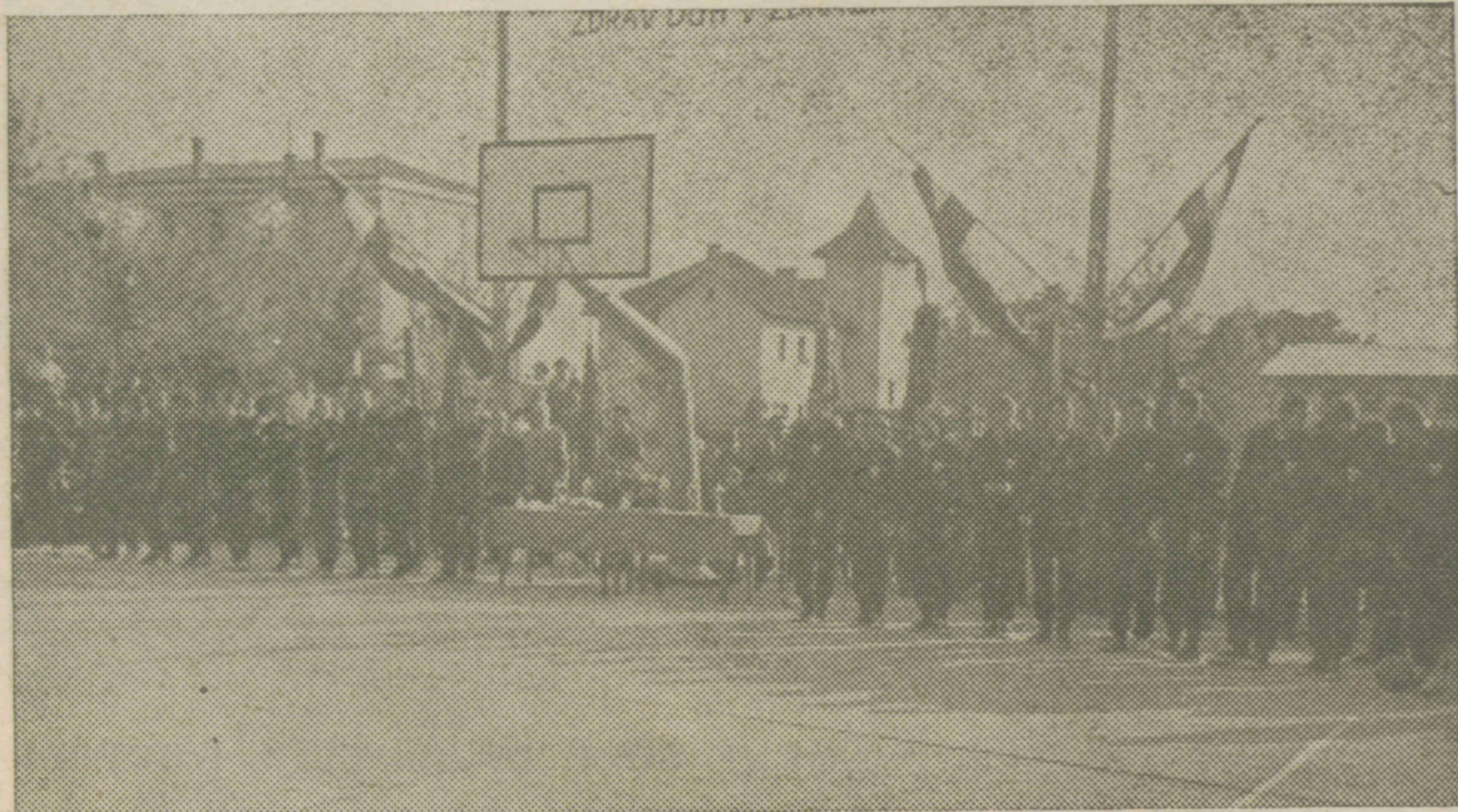
Čestitkam so se še pridružili številni gostje, predstavniki ilirskobistriških podjetij, organizacij in ustanov, po predaji pokala košarkaške zveze Slovenije pa se je začela prijateljska košarkaška tekma s »Slovonom«, članom I. zvezne lige, ki se je končala za tri točke razlike v korist »Slovana«.

Po končani prijateljski tekmi in drugi slavnosti se je zbralo nad sto ljudi z moštvo »Slovana« in »Lesonita« v kavarni Turist, kjer se je slavje nadaljevalo pozno v noč v izrednem veselju in prijateljskem vzdušju.

Številnim čestitkam, ki jih je prejelo moštvo KK »Lesonit«, se pridružuje tudi uredništvo našega glasila.

Pozdrav pionirk novemu republiškemu prvaku v košarki
Posnetek: J. Keuc

Ekipi »Slovana« in »Lesonita« pred pričetkom prijateljske tekme dne 27. septembra 1964
Posnetek: J. Keuc

Sprejet je osnutek o preživninskem varstvu kmetov

Oba zbori občinske skupščine sta na svojem 19. rednem zasedanju v soboto, dne 26. septembra 1964, sprejela predlagani osnutek preživninskega varstva kmetov. S sprejetjem tega osnutka sta dala pooblastilo upravnemu organu občinske skupščine, da izdela ustrezne odloke, o katerih naj bi še enkrat razpravljala skupščina in jih tudi uzakonila na skupni seji obeh zborov.

V osnutku odloka o preživninskem varstvu kmetov je rečeno, da se bodo potrebna sredstva za izplačevanje preživnin tistim kmetom, ki bodo svoja zemljišča oddali v sklad preživninskega varstva, formirala pri posebnem skladu za preživninsko varstvo kmetov, ki ga bo ustanovila občinska skupščina. Sredstva sklada bodo strogo namenska in se bodo uporabljala le za osebe, ki imajo pravico do preživnine po odloku o preživninskem varstvu kmetov.

Dohodki tega sklada bodo predvsem kupnine, oziroma odplačila za zemljišča, oddana gospodarskim organizacijam, ki jih bodo upravičenci oddali skladu, pa tudi rente (del stoječega lesa), ki jih bodo s pristankom upravičencev odvajale v sklad gozdnogospodarske organizacije, ki bodo prevzele gozdove v državljanski lastnini.

Poleg tega naj bi tudi občinska skupščina vsako leto v svojem proračunu določila, kolikšen del

proračunskih sredstev, s katerimi razpolaga občina, naj bi šel v sklad za preživninsko varstvo kmetov. V sklad naj bi se tudi stekala sredstva od dela zakupnin od zemljišč v družbeni lasti, ki jih daje občina v zakup, obresti od naloženih sredstev sklada in druga sredstva.

O podrobnostih tega odloka in kdaj dobi kmetijski proizvajalec pravico do preživninskega varstva tu ne bomo pisali, ker smo o tem že dokaj obširno poročali v eni naših številčk Snežnika in objavili razprave z letošnjega plenuma občinskega odbora Socialistične zveze. Po sprejetju obeh odlokov, tj. odloka o preživninskem varstvu kmetov in o ustanovitvi sklada za preživninsko varstvo, o katerih bo razprava na prihodnji seji skupščine, pa bomo skušali našim bralcem posredovati celotno objavo obeh odlokov ali pa vsaj glavna poglavja zaradi pravilnega tolmačenja.

Skrb za kadre v kmetijsko industrijskem kombinatu

Organi upravljanja Kmetijsko industrijskega kombinata Ilirska Bistrica so se v zadnjem času resno lotili reševanja kadrovske politike. Saj je ni seje, da ne bi spregovorili o vprašanjih s področja kadrov. To je treba pohvaliti, ker le s sistematičnim delom in na osnovi perspektivnih programov — vsaj za nekaj let naprej — se bomo izognili mnogim problemom in škodi, ki jo utrpijo gospodarske organizacije zaradi pomanjkanja kadrov.

Važno je pri tem omeniti še to, da je uspeh odvisen le od pravičnega reševanja in usmerjanja politike kadrovanja. Kadruje naj se z območja občine s sodelovanjem zavoda za poklicno usmerjanje mladine, ker le tako se bomo pravočasno izognili mnogim težavam, ki bi drugače nastopile.

Kmetijsko industrijski kombinat štipendira trenutno 24 dijakov in študentov in sicer na visokih šolah 8 — največ na kemični fakulteti, na višjih šolah 2 za kmetijstvo in 14 na srednjih šolah, tudi največ za kemijo, na srednji ekonomski in drugih šolah. Od navedenih 24 štipendistov je 8 štipendistov od prejšnjih let in 16 novo sprejetih, tj. od letos.

Višina štipendije znaša za srednje šole od 14.000 do 18.000 din, za višje in visoke šole pa od 18.000 do 22.000 din mesečno. Ravno tako je možno najetje posojila pri gospodarski organizaciji, ki se pridnemu študentu celo lahko briše. Študentje so tudi stimulirani glede učnih uspehov (za oceno dobro se mu zviša štipendija za 500 din, za prav dobro oceno za 700 din in za odlično oceno za 1.000 din. V II., III. in IV. letniku dosežejo višino 3.000 din za oceno odlično).

Podjetje ima tudi redne stike s svojimi štipendisti tako, da jih ob večjih državnih praznikih pokliče na skupni razgovor o vprašanjih, ki zanimajo njih, kakor tudi podjetje.

Če prebije študent obvezno prakso v kakem drugem podjetju, mu omogočimo, da se vsaj nekaj dni zadrži v našem podjetju, da se tako spozna z našo prakso.

To sodelovanje se bo v bodoče še okrepilo tako, da se bodo štipendisti Kmetijsko industrijskega kombinata in njegovih obratov čutili enakopravni člani kolektiva, katerega delavci bodo postali po končanem študiju.

Razprava o predlogu spremembi in dopolnitvi v statutu ZKJ

IZREDNA AKTIVNOST V DRUŽBENEM DOGAJANJU JE NE-DVOMNO REZULTAT PRIZADEVANJA VSEH DELOVNIH LJUDI NAŠE OBČINE PRAV V TEM KRATKEM OBDOBJU PREDKONGRESNE AKTIVNOSTI ZVEZE KOMUNISTOV.

Da so se organi samoupravljanja v Lesonitu, Topolu, KIK in tudi v drugih delovnih organizacijah naše občine v zadnjem času pokazali v svetlejši luči, je nedvomno rezultat treznejših spodbud, ugotavljanja pozitivnih dosežkov, odpravljanja ovir in protislovij, upoštevanja konstruktivnih predlogov skupščine, družbeno-političnih organizacij in vseh delovnih ljudi. V vsem tem je nedvomno tudi Zveza komunistov uspela najti in razviti nove, kvalitetnejše načine dela, ki nas postavljajo korak bliže tistim smotrom, ki jih vsebujejo tudi teze za predkongresno aktivnost komunistov.

Odpirala se je vrsta novih vprašanj in problemov, ki se tičejo najrazličnejših dogovorov komunistov in ostalih delovnih ljudi. Kot osnova teh dogovorov naj bi

bila ustavna in statutarna načela, ki dajejo vsem gospodarskim in družbenim faktorjem v občini njihovo vlogo in mesto v nadaljnjem razvoju. V vsem tem pa so le najbolj dolžni komunisti podpirati vsebinsko najboljše rešitve ter še dalje nakazovati novih razvojnih poti v družbeno-ekonomskih odnosih v del. organizacijah v krajevnih skupnostih in v občini kot celoti. Kdaj bomo to dosegli, je vprašanje zase. Vendar če se bomo neprizadeto in zavestno otrešali starih aktivističnih metod, utrjenih kalupov dela še iz tistih časov, ko so komunisti, partijske organizacije in njihovi organi neposredno odločali o vseh bistvenih pa tudi nebistvenih vprašanjih, ko je to morda bilo še potrebno, bomo stopali smelo korak za korakom še večjim uspehom naproti. Vse to nam nalaga, da

danes z dosti bolj argumentiranimi analizami prikažemo vlogo, vsebino in metode dela predvsem osnovnih organizacij Zveze komunistov, ko ima pred seboj spremembe in dopolnitve v statutu ZKJ.

Kaj bi nas moralo najbolj zanimati ob razpravah o novem predlogu Statuta ZKJ? Zanimati bi nas morale predvsem vsebinske spremembe, ki slonijo na stopnji družbenega razvoja in so pogojene z njim in z bogatimi izkušnjami organizacij in vodstev Zveze komunistov od VII. kongresa ZKJ pa do zdaj. Vse predlagane spremembe in dopolnitve so predvsem usmerjene h krepitvi družbene vloge in odgovornosti komunistov in k razvijanju demokratizma v delu organizacij, vodstev Zveze in Zveze komunistov kot celote.

Organizacijska in ideološka komisija pri Občinskem komiteju ZKS se zavedata resnosti in važnosti svoje vloge, ki ju bosta morali še pokazati. Tu bo še nemalo priprav in konzultacij predvsem z osnovnimi organizacijami, kajti predpriprave so že v glavnem končale. Prva razprava gle-

de sprememb in dopolnitev v statutu ZKJ je potekala na razširjeni seji občinskega komiteta. Predsednik ideološke komisije je podal analizo vsebinskih sprememb v novem predlogu statuta. Tu je bil sprejet tudi sklep, da pripravita organizacijska in ideološka komisija cikel treh predavanj za širši krog ljudi: za člane komiteja, sekretariate osnovnih organizacij, vodstva terenskih in vaških organizacij, plenuma obč. odbora SZDL, sindikata in mladine. Vsa tri predavanja so vsebovala splet vprašanja in razglabljanja ene same celote, ki bo nedvomno veliko koristila vsem, ki so se predavanj udeležili, v nadaljnjih razpravah v osnovnih organizacijah Zveze komunistov na vasi, terenu in v delovnih organizacijah.

Predavatelji so nedvomno uspeli, čeprav so si nekateri slušatelji želeli še mnogo več. Sicer pa v kratkem času predavanja nedvomno nismo mogli slišati tudi tistega, kar smo v svojem dosedanjem delu morda »prespali«. Na voljo imamo precej gradiva: študijske analize Kavčiča, Crvenkovskega, Štaubringerja in drugih tovarišev in tega se moramo posluževati. V naših nadaljnjih razpravah, predvsem pa ko bomo hoteli še drugim pomagati, se moramo temeljito pripravljati.

Javna razprava med komunisti in delovnimi ljudmi o »Predlogu sprememb in dopolnitev v statutu ZKJ« se je torej pričela. Da bi ta razprava v naših osnovnih organizacijah čim bolje potekala, je prav, da se člani poslužujejo prav tako tudi poslanih tez, ki jih je izdelala še posebno za to priložnost ideološka komisija obč. komiteja ZKS. Nedvomno je potrebno konfrontirati stari statut z novim predlogom statuta. Nikakor pa ne smemo ločeno obravnavati predloga statuta od samega Programa Zveze komunistov Jugoslavije, kajti le v povezavi s Programom ZKJ bomo lahko spoznali kvalitetni vsebinski skok in le tako bomo lahko formulirali naša mnenja, pripombe in morda tudi predloge za še boljši in kvalitetnejši statut ZKJ, ki ga bo sprejel VIII. kongres ZKJ. M. S.

Več skrbi za borce v NOB

OBA ZBORA OBČINSKE SKUPŠČINE ILIRSKA BISTRICA STA NA SVOJI 19. SKUPNI SEJI DNE 26. SEPTEMBRA 1964 RAZPRAVLJALA O STANJU BORCEV NOV ILIRSKOBISTRISKE OBČINE. RAZPRAVA JE POKAZALA, DA BO MORALA NAŠA DRUŽBENA SKUPNOST, ZLASTI PA ILIRSKOBISTRISKA OBČINA POSVETITI MNOGO VEČ SKRBI ZA REŠEVANJE ŽIVLJENJSKIH PROBLEMOV DRŽAVLJANOV, ŠE POSEBNO PA PROBLEMOV UDELEŽENCEV NARODNOOSVOBODILNE VOJSKE. ČEPRAV SE TA SKRBI V ZADNJEM ČASU VIDNO ODRAŽA TUDI Z IZDAJANJEM NOVIH ZAKONSKIH PREDPISOV, STA BILA OBA ZBORA MNENJA, DA JE TREBA ZARADI NAŠIH SPECIFIČNIH RAZMER TO PROBLEMATIKO MNOGO HITREJE REŠEVATI KOT PA SE JE LE-TA DO SEDAJ REŠEVALA.

Žalostno je dejstvo — je v razpravi na skupščini med drugim povedal odbornik tov. Janko Stadler iz Zarečja — da na danšnji seji skupščine po 19 letih osvoboditve razpravljamo še o 165 primerih družinskih invalidov, katerih svojci so žrtvovali svoja življenja, oni pa prejemajo danes od 1.200 do 1.400 din mesečno družinske invalidnine, ko pa na drugi strani ugotavljamo 100 in več tisoč dinarjev mesečnih dohodkov nekaterih zaposlenih in nad 3.000 dinarjev dnevnic za službena potovanja.

Poleg tega se je ugotovilo, da je v naši občini evidentiranih skupaj 2.271 udeležencev NOV, računa pa se, da jih je še nad 400, ki niso vpisani v sezname udeležencev in to v glavnem zasebni kmetijski proizvajalci. Skupno število preživelih borcev pa predstavlja 18 odstotkov od skupnega števila prebivalcev naše občine. Od 2.271 borcev jih je 859 zaposlenih, 716 je kmetijskih proizvajalcev, 418 upokojevcov, 234 gospodinj in 44 obrtnikov. Njihova povprečna starost znaša 48 let, zaposlenih 46 in nezaposlenih 51 let, kar predstavlja relativno visoko starost.

Čeprav je od vseh zaposlenih 5 odstotkov udeležencev NOV in so njihovi povprečni mesečni prejemki v I. polletju znašali 36.000 dinarjev, je še vedno registrira-

nih 29 borcev, katerih prejemki so bili pod 25.000 dinarjev. To so po podatkih nekvalificirani delavci, ki si iz kakršnikoli razlogov niso mogli pridobiti potrebne kvalifikacije, čeprav so med njimi tudi borci NOV od 1942. leta.

Nič bolj ni roznata slika pri reševanju stanovanjskih problemov naših borcev, saj je še po uradni evidenci kar 63 borcev, ki še nimajo stanovanj, nekaj pa je tudi takih, ki stanujejo v izredno slabih stanovanjih. Res je, da je v letu 1963 dobilo 32 borcev primerna stanovanja, ki so jim jih dodelile gospodarske organizacije in da je dobilo 29 borcev stanovanje od občine, vendar nam gornje število borcev narekuje, da je treba skladno z reševanjem druge problematike računati še na rešitev preostalih 63 problemov.

Po dokaj izčrpni razpravi na poročila, ki so bila skupščini predložena, sta oba zbora ob koncu razprave sprejela določene zaključke, med katerimi so najvažnejši, da bodo v kratkem času uredili z vsemi gospodarskimi organizacijami zaposlitev vseh borcev na primerna delovna mesta z večjim osebnimi dohodki, poskrbelo se bo za hitro rešitev stanovanjskih problemov borcev, uredile se bodo priznavalnine in drugo, občinska skupščina Ilirska Bistrica pa bo v svojem proračunu

za leto 1965 predvidela večje zneske za zvišanje priznavalnin in drugih podpor, ki jih le-ta daje. Ugotovljeno je bilo, da je bila razprava zelo koristna, saj je nakazala številne probleme, ki bi že morali biti rešeni nekaj let prej, pričakovati pa je, da bodo s skupnimi močmi le-ti v najkrajšem času rešeni.

RAZPIS

Stanovanjski sklad občine Ilirska Bistrica razpisuje v šolskem letu 1964/65 naslednje štipendije:

2 ŠTIPENDIJI NA FAKULTETI ZA GRADBENIŠTVO IN ARHITEKTURO

1 ŠTIPENDIJO NA SREDNJI GRADBENI ŠOLI

Prošnjo z ustrežno običajno dokumentacijo naj vložijo kandidati pri poslovni službi stanovanjskega sklada Ilirska Bistrica.

Upravni odbor
stanovanjskega sklada Ilirska Bistrica

SGP »Primorje« gradi novo Bistrico

Skoraj vsa večja gradbena dela po osvoboditvi je v Ilirski Bistrici opravilo Splošno gradbeno podjetje »PRIMORJE«, ki ima svoj sedež v Ajdovščini, posamezna gradbišča pa raztresena po vsej Primorski in ostali Sloveniji. Zato bi bilo prav, da bi nekoliko spoznali razvoj in organizacijo tega kolektiva.

Začelo se je leta 1945 in sicer v Vipavi, dve leti pozneje pa so sedež prenesli v Ajdovščino. Leta obnove in prve graditve so terjala čedalje hitrejši razvoj gradbeništva in tako je podjetje postopoma odpiralo vedno nova gradbišča — danes ekonomske enote. V tem času delujejo naslednja gradbišča: Ilirska Bistrica, Pivka, Postojna, Koper, Mostičje pri Črnem Kalu, kjer grade že mesec dni kopersko železnico, Nova Gorica, Litija, kjer gradi podjetje sektor zasavske ceste, Medno in na ljubljanski cesti. Gradbišča za visoke gradnje poslujejo stalno, za nizke pa pač po potrebi.

V Ilirski Bistrici deluje gradbišče od leta 1947 s krajšim presledkom do danes. Svojo novo zunanjo podobo je dobila Ilirska Bistrica z novimi stavbami, ki jih je gradilo Primorje in teh ni malo: sindikalni dom (po nekoliko ponesrečenem načrtu), občinski stanovanjski blok, stanovanjski bloki v Župančičevi ulici, poslopje osnovne šole, stolpiči v Prešernovi ulici, industrijski objekti v Lesonitu, Kmetijsko industrijskem kombinatu in Topolu, vodovodni rezervoar itd. SGP »Primorje« je zgradilo doslej v Bistrici 150 stanovanj, do konca leta 1965 pa jih bo še 63. Poleg nadaljnjih stolpičev ima podjetje v svojem programu gradnjo industrijskih objektov v Lesonitu, v Podgradu in v Hrušici.

Vseh stalno zaposlenih je v podjetju okrog 1500, od teh je v Bistrici 120. Po potrebi zaposlujejo tudi večje ali manjše število sezonskih delavcev.

Podjetje ima svoj lastni projektivni biro in pa vse mehanične servise za svoj strojni park. Mehanizacija je sodobna: pri gradnji uporabljajo buldožerje, bagre, kiperje, žerjave in razna dvigala, transporterje, vibratorske stroje, valjarje in kompresorje.

Podjetje upravlja centralni delavski svet v Ajdovščini, posamezna gradbišča pa imajo svoje delavske svete. Vsako gradbišče ima svoje zastopnike v centralnem delavskem svetu in upravnem odboru.

Ker ni mogoče dobiti v kraju dovolj nekvalificirane delovne sile, najema podjetje precej delavcev od drugod, predvsem iz drugih re-

Stanovanjski bloki prosvetnih delavcev in delavcev GG v Župančičevi ulici, ki jih je zgradilo SGP Primorje

publik. Splošni življenjski pogoji teh delavcev se postopoma izboljšujejo. Iz prejšnjih barak so se letos preselili delavci v staro šolsko poslopje, kjer so bile za njih urejene lepe spalnice in lastna menza. V načrtu pa je gradnja novega samskega doma v Bistrici s približno 80 posteljami ter vsemi ureditvami, ki bodo zagotovile ugodno in prijetno bivanje. V sobah bodo največ tri postelje, urejene bodo umivalnice s tuši, sodobna kuhinja z jedilnico ter klubski prostor z revijami, časopisi, radiom, televizorjem itd.

Splošna skrb za delovnega človeka se kaže tudi v razvitem športnem življenju. Člani delovnega kolektiva sodelujejo v lastni strelski, kegljaški, odbojarski in nogometni sekciji. Člani sekcij se stalno udeležujejo republiških tekmovanj med gradbinci. Podjetje izdaja tudi lastni časopis-mesečnik Primorje.

Za strokovni dvig kadra skrbi kadrovska služba podjetja, ki organizira tečaje za polkvalificirane in kvalificirane delavce, precej pa je tudi štipendistov na srednjih, višjih in visokih šolah. Za člane kolektiva ima podjetje dva počitniška doma in sicer na Omišlju in v Ankaranu. Članom kolektiva je na voljo avtobus za izlete, ekskurzije in podobno.

V razgovoru s predstavnikom podjetja smo se zanimali, na katere probleme in ovire naletijo pri izvajanju gradbenih del v Ilirski Bistrici. Povedal nam je, da večkrat zavlačujejo pričetek del formalnosti glede ureditve in potrditve lokacije objekta, da imajo težave zaradi

Stanovanjski blok v Tomšičevi ulici

ponekod slabega terena pri postavljanju temeljev (pri osnovni šoli se gajo temelji npr. 5,40 m v globino). Ker je Bistrica na potresnem območju, se vse nove stavbe grade po predpisanih gradbenih normah in sicer tako, da so gradnje povsem zavarovane za vse potrese do vključno osme stopnje. Seveda se s tem podraži gradnja za približno 12 odstotkov, kar pa je malenkost v primerjavi s škodo, ki bi nastala ob potresu.

No, upajmo, da take škode ne bo treba nikdar ugotavljati.

Na Mali Bukovici gradimo mladinski dom

Že več let govorimo na Mali Bukovici o perečem problemu — pomanjkanju primerne prostora za delo družbenih organizacij, predvsem za delo mladine. Na zadnjih sestankih smo ugotovili, da bomo prišli do potrebnih in koristnih prostorov le, če bomo strnili vse moči in se skupno lotili dela. In tako smo tudi začeli.

Poiskali smo najprimernejši prostor, primeren za preureditev in smo pričeli z delom. V začetku je šlo težko. Prostore smo očistili in postavili betonsko ploščo. Upamo, da bomo tudi nadaljnja dela opravili uspešno. Seveda prazni prostori niso prav nič mikavni. Med drugim je naša največja želja, da bi postavili v novo urejeni prostor televizijski sprejemnik. To pa ni majhna stvar in je treba odšteti nekaj tisočakov. Sami se bomo potrudili, kar se bo dalo. Napravili smo majhno veselico, da bi zbral kaj sredstev. Nekaj je bilo, precej pa še manjka. Upamo, pač še na kako pomoč. Ob tej priliki se moramo lepo zahvaliti vsem, ki so nam doslej pomagali, predvsem komunalnemu podjetju v Ilirski Bistrici, Lesonitu, Občinskemu odboru RKS in Občinskemu odboru SZDL.

Podružnični odbor SZDL
Mala Bukovica

Pridni graditelji mladinskega doma na Mali Bukovici

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

OPEKARNA V MALI BUKOVICI

Delovna enota opekarne je vključena v skupno gospodarjenje s Komunalnim podjetjem in si ves čas obratovanja prizadeva, da bi čimveč proizvedla in tako izpolnila postavljeni proizvodni gospodarski plan, ki pa ni tako majhen, če upoštevamo, da znaša 4.000.000 komadov zidne opeke v vrednosti 80.000.000 din.

Ob začetku je v enoti med zaposlenimi vladalo mišljenje, da se bodo porajale določene težave, ki pa jih bo lahko reševati, če bo vsak na svojem delovnem mestu

va, saj presega 30.000.000 v šestih mesecih.

Spričo takega elana in samoiniciative delavcev je prav gotovo, da bo končni uspeh povsem zadovoljiv.

Delovna enota in njeni organi upravljanja pa ne mislijo samo na letošnjo proizvodnjo, temveč se že pripravljajo za proizvodnjo v prihodnjem letu. Da bi v prihodnjem letu dosegli še boljše rezultate in izboljšali kakovost proizvodov, so pristopili k organiziranju procesa proizvodnje,

prispeval vse sile za skupni uspeh.

Čeprav še ni sezone konec, so gornja predvidevanja popolnoma utemeljena, saj se je proizvodnja povzpela na 3.200.000 enot, kar je zares zadovoljiv rezultat. Tudi finančna realizacija je zadovolji-

priprave gline in izvedli druge ukrepe.

Ob tej priliki želimo obvestiti naše občane, da si lahko v opekarni nabavijo opečne izdelke, predvsem pa tako imenovani lom, ki je cenejši kot cela opeka, pa čeprav enakovreden. T. G.

Poslovna enota podjetja, ki ga v Bistrici najmanj poznamo

Kogarkoli bi v Bistrici vprašal, naj našteje vsa podjetja v komuni, bi prav gotovo izpustil enega.

Majhno je, skromno v vseh pogledih, nima prostorov razen odprtega skladišča in lesene barake, pa je vendar imelo v 1963. letu 110 milijonov bruto prometa. To je trgovsko podjetje z odpadnim materialom »Surovina« iz Maribora, ki ima v našem mestu svojo poslovno enoto. Poslovna enota »Surovine« v Il. Bistrici ima še odkupne postaje v Kopru, Piranu, Kozini in predstavništvo na Reki in zaposluje nič manj in nič več kot 18 ljudi.

Poslovna enota »Surovine« v Il. Bistrici odkupuje ves odpadni material, v glavnem seveda kovine.

Njeno delovno območje je cela Primorska z delom Hrvatske, Istra in Reka. Prav zaradi tega, ker je njeno glavno delovno zaledje Reka, ima podjetje velike težave s prevozom materiala v

skladišče v Ilirsko Bistrico. »Zakaj pa ne odpošiljate material direktno kupcu?« sem vprašal direktorja Franca Škrlja. »Ravno v tem je naše glavno delo,« je dejal, »da material sortiramo in prebiramo. V tem je tudi naš glavni dobiček, sicer bi nam slaba predla. Dobički, če naj tako imenujem vsote, ki se merijo na pare, ne na dinarje, so minimalni, vendar se pri velikih količinah le nabere toliko, da dobro shajamo, obenem pa delamo železarnam s tem, da zbiramo odpadno železo veliko uslugo, državi in družbi pa veliko gospodarsko korist. Naš lanski plan je znašal 84 milijonov, letošnji pa, ki bazira na lanskeletni realizaciji, 111 milijonov. Do sedaj smo ga realizirali nad 95%. Pri tem moramo upoštevati dejstvo, da so zimski meseci v našem delu skoraj popolnoma jalovi.

Probleme imajo s fluktuacijo delovne sile, kar je ob takem napornem delu skoraj razumljivo.

Lesonit in kadri

Pravilna kadrovska zasedba delovnih mest je eden pogojev za uspeh vsake delovne organizacije.

Prav na račun Lesonita pa so krožile razne govornice, češ lahko njim, ko drugim vse poberejo.

No in ravno to ne drži. V strojnem oddelku tovarne smo nujno potrebovali še enega strojnega inženirja, ki smo ga tudi stipendirali in ga nestrpno pričakovali.

Razume se, odšteti je moral tudi svoj dolg domovini. Končno se je vrnil iz vojske in ga je naša komisija že sprejela, mu dodelila delovni prostor, celo miza je že čakala nanj.

Ker je navedel stanovanje kot pogoj za nastop službe, mu je podjetje pismeno zagotovilo stanovanje in celo službo ženi, ker je bil tudi to eden od pogojev.

Ing. Pajk se je tiste dni samo smehljaj. »No, to bo dobra pomoč in razbremenitev zame,« je dejal.

Toda samo nekaj dni. Mladi inženir je šel za ženo, ki se je medtem že zaposlila v Novi Gorici.

Bilo mu je težko, kot vsakemu Bistričanu pač, toda subjektivni pogoji so ga k temu silili.

Toda, ali so ti pogoji opravičilo podjetju, ki te nujno rabi, in ali je do podjetja likvidirana vsa-

ka obveznost že s tem, da mu vrnemo štipendijo?

To na žalost ni edini primer. Približno pred enim letom smo imeli skoraj enak primer.

Lesonit je bil v tem primeru prisiljen vložiti tožbo na sodišču, to je pa tudi vse, kar podjetje lahko ukrene.

Mladega inženirja, ki smo ga stipendirali nekaj let, pa bomo izgubili in bomo morali zopet nekaj let stipendirati nekoga, za katerega ne moremo zanesljivo računati, ker še vedno lahko predvidevamo tak odnos, saj na zavest štipendistov, kakor izgleda, ne moremo računati. Z našim ravnanjem pa se ne strinjajo člani kluba bistriških študentov, ki so tovariša inženirja na nedeljskem sestanku (20. IX.) zagovarjali, češ, če se študent poroči, ali naj se zaradi štipendije odpove družini?

Tega nihče ne trdi niti ne zahteva, vendar, ali pogodba preneha veljati istočasno s prenehanjem samskega stanu?

Tovariši študentje — Bistričani! Ne pozabite, da prav vi lahko največ prispevate k razvoju naše komune na vaših bodočih delovnih mestih, ker najbolj pristno čutite njene potrebe in njene možnosti!

Sklep obratnega delavskega sveta tovarne organskih kislin Ilirska Bistrica

Pred nedavnim je obratni delavski svet TOK razpravljajal na eni zmed zadnjih svojih sej o tečajih prve pomoči, ki jih organizira preko organizacije RK medobčinski center za prvo pomoč.

V razpravi je bila poudarjena važnost organizacije teh tečajev,

zato je bil sprejet sklep, da se v tečaj, ki ga bo center organiziral v zimskem času, najprej vpišejo vsi delovodje, predelavci, zamenjavci — skratka vsi odgovorni vodje v proizvodnji.

I. S.

Razpis

Centralni upravni odbor Kmetijsko industrijskega kombinata Ilirska Bistrica razpisuje prosta delovna mesta:

1. Upravnika samostojnega obrata »TRANSPORT«.
2. Vodjo komercialno prometnega sektorja za obrat »TRANSPORT«.
3. Tehničnega vodjo za obrat »TRANSPORT«.

Pogoji:

Pod 1.: Ekonomska fakulteta z najmanj 5 let prakse v gospodarstvu na vodilnih delovnih mestih ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 10 let prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu. Zaželeno je praksa v prometni stroki.

Pod 2.: Ekonomska fakulteta z najmanj 2 leti prakse ali srednja strokovna šola z najmanj 5-letno prakso v komercialni službi. Zaželeno je praksa v prometni stroki.

Pod 3.: Strojni inženir ali strojni tehnik in 5 let prakse v avtomehanični stroki.

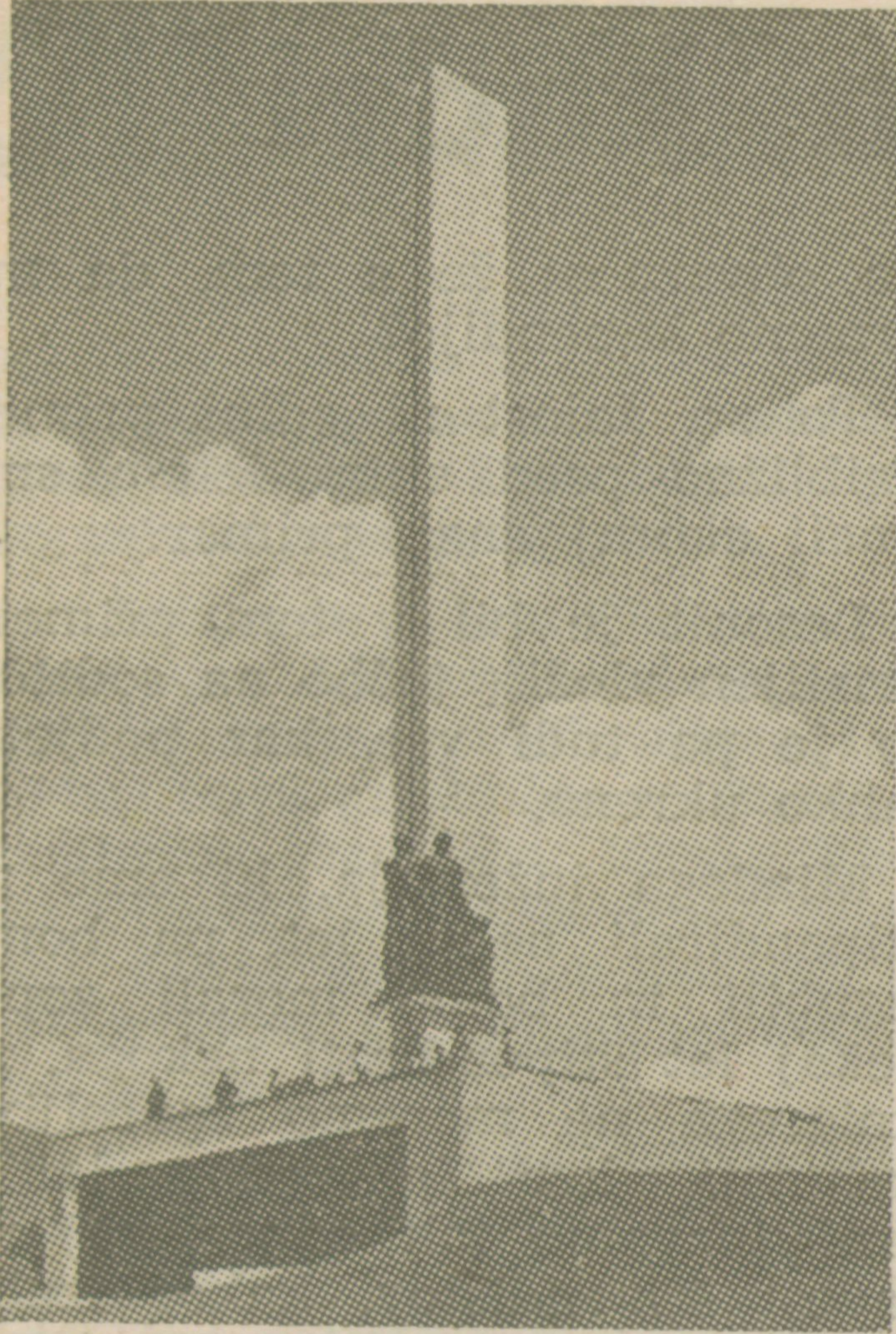
Prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene ponudbe s kratkim opisom dosedanje zaposlitve in s podatki o strokovni izobrazbi dostavite kadrovsko socialnemu oddelku KIK v roku 15 dni po objavi razpisa.

Srečanje štirih republik

V DNEH 21. IN 22. SEPTEMBRA T. L. JE POTEKAL V ČRNOGORSKEM MESTU PLJEVLJA PRVI FESTIVAL GLASBENIH AMATERJEV S PODROCJA MEDREPUBLISKE SKUPNOSTI ZA KULTURNO IN PROSVETNO DEJAVNOST. TO PODROCJE OBSEGA 20 OBCIN IZ CRNE GORE, BOSNE IN HERCEGOVINE, SRBIJE IN SLOVENIJE. KOT EDINA ČLANICA MEDREPUBLISKE SKUPNOSTI IZ SLOVENIJE JE TUDI NAŠA OBCINSKA ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ SPREJELA VABILO NA UDELEŽBO

Mogočen spomenik padlim v Plevlju

Na dolgo naporno pot je krenil »Ansambel bratov Boštjančič«, ki ga je občinska Zveza prijavila kar v treh kategorijah: v kategoriji malih pevskih zborov, v vokalno-instrumentalni narodni glasbi in zabavnih orkestrih. Iz Slovenije je krenil še vokalni oktet iz Postojne in tako sta obe skupini s slovensko pesmijo in domačo glasbo zastopali našo republiko.

Namen festivala je bil prikazati aktivnost in umetniško kvaliteto kulturno prosvetnih društev, samostojnih amaterskih grup in sekcij s področja Medrepubliške skupnosti. In v vsem tem je festival odlično uspel.

V dveh koncertnih večerih se je na odru Kulturnega doma v Pljevlju zvrstilo nad 250 izvajalcev: tamburaški orkester iz Rogatice, narodni zabavni orkester učiteljskega iz Foče, veliki orkester iz Bijelog Polja, zabavna orkestra iz Nove Varoši in Goražda, orkester in pevci KUD »Slaviša Vajner Čiča« iz Vitkovičev, ansambel iz Priboja, trobentači iz Mileševa, ljudski guslar iz Žabljaka, zabavni narodni orkester z vokalnimi solisti iz Plevlja ter pevci iz Prijepolja, Čajniča, Višegrada in Ruda. Posebno gostoljubno pozornost pa sta ves čas festivala uživali obe skupini iz Slovenije ter vokalno-instrumentalni ansambel graditeljev Jadranske magistrale.

Pestrost glasbenega sporeda je obogatilo izvajanje narodnih pesmi in plesov iz vseh republik. Temperamentna publika je navdušeno pozdravila izvajalce in jim dajala priznanje. Obe naši nastopajoči skupini sta bili ob vsakem nastopu burno pozdravljeni z dolgotrajnim ploskanjem. Občinstvo teh krajev je »prvič v zgodovini«, kot samj pravijo, lahko slišalo naše domače slovenske viže iz prve roke.

Ker je bil festival tekmovalnega značaja, potrjujejo uspeh najboljših skupin tudi številna odlična priznanja, ki jim jih je prisodila posebna glasbena žirija. V svojih kategorijah sta slovenska ansambla zasedla najboljša mesta.

Organizacija festivala je bila izredna, za kar velja organizatorju Medrepubliški skupnosti vsa pohvala.

Za obe naši skupini so gostitelji pripravili v času bivanja v Pljevljah še poseben program.

Neverjetno, koliko nepozabnih vtisov s številnih srečanj z delovnimi kolektivi, mladino in občani smo prinesli domov. Občutili smo napore nekoč zaostalega in gospodarsko nerazvitega Sandžaka, da bi se otresli okov krute preteklosti. Obiskali smo objekte tretjega jugoslovanskega največjega nahajališča cinkove in svinčene rude »Šupla stijena« v bližini Pljevlja. Marsikaj smo zvedeli in občudovali njihovo organizacijo dela.

Koliko bogastva na tako malem prostoru! V bližini Pljevlja je velik rudnik lignita — črno zlato kopljejo kar na površini; nahajališče je tako bogato, da če bi trikrat povečali dosedanji izkop 300.000 ton letno, bi zalogo komaj izčrpali v dobrih 320 letih. Toda ozko grlo predstavlja železnica v 52 km oddaljenem Rudu. Zaradi slabih prometnih vezi leži tudi največje nahajališče barita na Balkanu nedotaknjeno.

Najbolj veselo srečanje je bilo v pljevljanski gimnaziji, ko so se dijaki vsuli iz razredov na šol-

spomeniki iz NOB, kulturni domovi, moderne nove tovarne in moderna stanovanjska naselja zgovorno pričajo o tem.

In kako prisrčna so bila ponovna srečanja z mladinci in tovariši, ki so v juniju skupaj z mladino Ruda obiskali Ilirsko Bi-

»Vokalni oktet« iz Postojne poje žalostinke pred spomenikom padlih v Prijepolju

Tamburaški orkester iz Rogatice na I. festivalu glasbenih amaterjev

ski hodnik in kar tam hvaležno poslušali improvizirani koncert naših narodnih in zabavnih melodij. Pa spet srečanje s prebivalci 30 km oddaljenega Prijepolja, ki je že v Srbiji. Mesto ob Limu, ki je v zadnji vojni 15 krat menjalo gospodarja in bilo popolnoma porušeno, se sedaj ponaša z novo podobo in solidno industrijsko osnovo, tovarno bombažnih tkanin s 1.500 zaposlenimi in novo tovarno obutve »Limka«. Ponovno smo se srečali z mladino, tokrat v mladinskem domu, kjer smo se prijetno zavrteli ob zvokih naših valčkov in polk.

Nešteto krat smo se prepričali o požrtvovalnosti prebivalstva Sandžaka, njihovih svobodoljubnih teženj in neverjetni pripravljenosti, da bi se rešili kulturne in gospodarske zaostalosti. Številni

strico! Pozdravljali smo se kot stari prijatelji, ki smo se nedavno ločili. Komaj smo utegnili odgovorjati na kopico vprašanj: »Kako ta, kaj dela oni, kaj je novega v Bistrici« in še mnogo, mnogo. Po desetič so nam pri odhodu naročevali: »Ne pozabite pozdraviti Bistričanov, pa Marijana Dušo, pa Tonija, Stanko, Zora, Lidijo in še in še.«

Kolikokrat so nam povedali, kako zelo si želijo ponovnega srečanja z našo mladino, toda tokrat hočejo biti oni gostitelji. Ko bo prihodnje leto odpotovala v Sandžak mladina iz Ilirske Bistrice, Postojne in Ajdovščine, bo v teh, čeprav tisoč kilometrov oddaljenih mestih našla iskrene prijatelje in tovariše; kajti vezi, ki so se spletle v teh nekaj srečanjih med mladino Slov. Primorja in treh republik Sandžaka, so trdne in močne. - gj

Vokalni oktet iz Postojne in ansambel »bratov Boštjančič« iz Ilirske Bistrice ob zaključku festivala Foto Čeligoj

IZ NAŠIH VASI

Tudi v Podbrežje bodo lahko vozili kamioni in druga motorna vozila

Že pred nekaj leti so vaščani iz Podbrež pričeli z deli na svoji cesti, toda zaradi pomanjkanja sredstev se dela niso nadaljevala. Ker je cesta za njih eno od osnovnih vprašanj, so vedno in na vsakem sestanku ali zboru volivcev razpravljali, kako bi z deli nadaljevali.

Ni dolgo tega, ko so se ponovno zbrali ter sprejeli sklep, da bodo z deli nadaljevali in tako odstranili ta problem z dnevnega reda. Na njihovo pobudo in na razpoložljiva finančna sredstva, ki so jim bila dodeljena iz cestnega sklada v višini 600.000 din, je Komunalno podjetje, ki upravlja s cestami IV. reda, pristopilo vaščanom na pomoč pri organi-

zaciji dela in z drugimi uslugami.

Na cesto so si speljali nad 400 kub. metrov kamenja, pri nakladanju in drugih delih je delalo 23 ljudi ter napravilo 3.120 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti nad 300.000 din. Če upoštevamo, da bodo morali kamenje zasuti na cestišče, bo vrednost dela presegala 500.000 din.

Res je, da so vaščani Podbež ponosni na tak uspeh, tare pa jih skrbi, kako odpraviti zadnje ovire, to je, zgraditi pod vasjo del novega cestišča. Prav gotovo je, da bodo z lastnimi napori in pomočjo Občinske skupščine tudi te naloge uspešno zaključili.

T. G.

Turistična sezona je pri kraju — pripravljamo se za prihodnje leto

Ob koncu turistične sezone je prav, da se napravi nekak obračun ne glede na to, če je bila sezona uspešna ali ne. Za naše področje smemo za letos trditi, da je bila uspešna, saj se je s preteklimi leti skoraj ne da primerjati.

Prav bi bilo, da nas letošnji uspeh ne prevari, zato je nujno, da tudi malo kritično ocenimo uspehe in pomanjkljivosti, ki jih je zasledilo turistično društvo. Najbolj je, da se obravnave lotimo po vrsti dejavnosti, s katerimi se je letos ukvarjalo turistično društvo.

Zasebnih nočitev je bilo od junija do konca sezone, tj. do 15. septembra 2.280, med njimi največ tujih. Istočasno je bilo od začetka leta do konca avgusta v hotelu Zmaga 5.541 nočitev (2.698 domačih in 2.843 tujih), kar je za celih 30 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Uspeh je v tem oziru očiten, čeprav bi prav na račun zasebnih sob omenili nekatere spodrsaljaje. Najprej velja omeniti kategorizacijo privatnih sob, ki ni bila izpeljana najbolje. V bodoče bo treba izvesti novo, ki bo glede kvalitete in udobnosti sob upoštevala prednosti in temu primerno tudi postavila višino nočnin. Tudi zasebniki, ki bodo prihodnje leto še oddajali sobe, bodo morali poskrbeti za primerne higienske prostore s tekočo vodo, po možnosti toplo in mrzlo. Nadalje bo treba več discipline v pogledu oddajanja prenočitev, da se ne bodo več pojavljali primeri, ko so bile sobe neurejene ali celo zasedene, ne da bi pred tem obvestili turistično društvo. To vsekakor meče slabo luč na poslovanje društva in so v bodoče vsi taki pojavi nezaželeni. Prihodnje leto pričakuje društvo še večji porast tujkega prometa, zato apelira na prebivalce mesta Ilirske Bistrice in Podgrada, da po svojih možnostih uredi še več primernih sob in s tem poveča prenočitvene zmogljivosti na našem področju.

Nadalje je izredno pomembna služba za izdajo potnih listov. V začetku so se potni listi izdajali samo za Italijo in še to preko Kom-pasa iz Postojne in Kopra. Danes je društvo toliko napredovalo, da si stranke lahko uredijo potne liste za vse države, saj ima naše turistično društvo neposredne zveze z vsemi konzulati v Jugoslaviji. Stranka ima možnost, da vse zadeve okrog izdaje potnega lista, vozne karte in tuje valute uredi pri društvu brez nepotrebnih poti in iskanja raznih listin.

Brez spodrsaljajev je poslovala tudi menjalna služba, kjer tako tuji kot naši državljani lahko menjajo vse vrste tuje valute in čeke. Uspeh te službe najbolj potrjuje dejstvo, da je bilo do 15. septembra menjanih v tujih valutah za okrog 6 milijonov dinarjev.

Letošnje poslovanje in pridobljena praksa je pokazala, kaj se lahko stori in društvo se zaveda nalog, pred katerimi se nahaja.

Predvsem bo moralo poskrbeti, da se odpravijo vse pomanjkljivosti, ki so bile v letošnji sezoni, hkrati pa si pripravili načrt za bodoče leto. V tem pogledu so že napravljene določeni posegi, kot npr. priprave potrebnega propagandnega materiala za izdajo novega turističnega prospekta, tiska serije črno-belih in barvnih razglednic, po katerih je veliko povpraševanje, namestitev stalne in verzirane uslužbenke z znanjem vsaj dveh tujih jezikov, pridobitev novih članov društva, zlasti pa je treba vzbuditi malce več zanimanja vseh pristojnih organov ilirskobistriških podjetij, organizacij in ustanov za turistični urad v ilirskobistriški občini in pa za to, da bi ustanovili turistične sekcije v Podgradu, Knežaku, Jelšanah in mogoče tudi na Premu.

Vse te naloge bodo povezane s precejšnjimi denarnimi izdatki, zato bi bilo prav, da odgovorni organi ne bi bili v tem pogledu skopi, saj se ta dejavnost bogato obrestuje.

S PAVLICE

Vas Pavlica sodi med brkinske vasi, njeni prebivalci pa izključno med kmetijske prebivalce. Pavličani so prav gotovo dobri kmetijski delavci in proizvajalci, predvsem pa dobri sadjarji in živinorejci.

Čeprav jim je sadjarstvo in živinoreja osnovni vir dohodkov, ne zanemarjajo tudi poljedelstva, predvsem pa gojenja dobre sorte krompirja in kultur, ki jih rabijo za krmljenje živine.

Pavlica je po številu gospodarstev skoraj najmanjša vas v naši občini, saj šteje le 7 družin in so pravzaprav vsi skupaj kot ena sama družina. Naloge, ki so skupnega značaja za vas in občino kot celoto, rešujejo brez izjeme vsi skupaj. V preteklem mesecu so sklenili, da si popravijo dokaj dobro cesto, po kateri vozijo tržne viške in jih vnovčujejo.

Cestni sklad občinske skupščine jim je dodelil za popravilo ceste okoli 100.000 din, za kar so napeljali nad 140 m³ kamenja in

si cesto zares lepo uredili. Čeprav jih je po številu sposobnih za delo le nekaj, so kljub temu napravili 255 ur prostovoljnega dela v vrednosti okoli 100.000 din. Na uspehe, ki jih ta mala vasica dosega, so ponosni in jim gre za to tudi zahvala.

V razgovoru se zanimajo tudi za splošne zadeve, za vse, kar se dogaja v občini in izven nje, dosti čitajo in so izrazili željo, da bi v zimskem času radi prisostvovali tečaju, na katerem bi pridobili potrebno znanje o uporabi.

Ker so take želje po usposabljanju pohvale vredno in ker na vas prihaja vedno več kmetijskih strojev, bi bilo prav, da bi Delavska univerza organizirala primerne tečaje, ki bi jih kmetovalci prav radi obiskovali in prispevali svoj delež za kritje stroškov.

Napori vaščanov Pavlice so lahko za vzpodbudo ostalim, ki se za skupne naloge le s težavo odločijo.

T. G.

V Podgrajah bodo obnovili vodovod

Vas Podgraje je bila za časa NOV do tal požgana, imetje pa uničeno ali pa oropano, tako da so si Podgrajčani po osvoboditvi v prvih povojnih letih le s težavo obnovili svoje domačije in si pripravili to, kar je za vsakdanje življenje neobhodno potrebno.

Pridnost vaščanov in prispevek družbe sta skoraj odpravila sledove vojne. Tudi življenjske razmere so se v marsičem spremenile, saj so se vsi za delo sposobni vključili v delo.

Pred nekaj časa so se Podgrajčani zbrali na zboru volivcev z namenom, da se pogovorijo o problemih skupnega pomena za njihovo vas. Eno od najbolj perečih vprašanj je, kako zagotoviti zadostno količino zdrave pitne vode. Vodovod, ki je bil zgrajen pred nekaj desetletji, je odslužil svoje.

Ker je vodovod upravljala vas sama, se je le-ta za silo vzdrže-

val in popravljati in je tak način gospodarjenja pripeljal do stanja, ko je treba vodovod povsem obnoviti. Na osnovi gornjega je bil sprejet sklep, za katerega so glasovali vsi vaščani, da namreč prevzame vodovod v upravljanje in vzdrževanje Komunalno podjetje v Ilirski Bistrici. Prav tako je bil sprejet sklep, da bodo od tega dne dalje vsi koristniki vode plačevali vodarino ter s tem zbrali potrebna sredstva za razna popravila, ki bodo tudi po obnovi potrebna.

Komunalno podjetje pa se je obvezalo, da bo že v tem letu vodovod obnovilo ter tako zagotovilo dovoljne količine zdrave pitne vode.

Za obnovo vodovoda v Podgrajah pa bo potrebnih po predvidenem predračunu za nabavo materiala in druga dela okoli 2 milijona dinarjev. Prav gotovo pa bodo vaščani prispevali svoj delež pri izkopu in zasipanju.

Pravi fant postane mladenič šele takrat, ko obleče vojaško suknjo. Ta važen korak v življenju je treba proslaviti. Po starj navadi v naših krajih okrasijo fantje voz in sebe s pisanimi trakovi ter se vozarijo ob pesmi in harmoniki skozi mesto. — Na sliki: Skupina fantov iz Topolca.

Posvetovanja štipendistov s štipenditorji

V SOBOTO, 19. t. m., JE MLADINSKA ORGANIZACIJA NA POBUDO BISTRŠKIH ŠTUDENTOV ORGANIZIRALA POSVETOVANJE ŠTIPENDITORJEV IN ŠTIPENDISTOV. POSVETA SO SE UDELEŽILI PREDSTAVNIKI VSEH GOSPODARSKIH IN POLITIČNIH USTANOV TER ZASTOPNIKI ŠTUDENTOV.

Prepričani smo, da je bilo to sodelovanje zelo koristno, čeprav bi bilo bolj potrebno spomladi, ko so bili po vseh ustanovah v razpravi pravilnik o štipendiranju. V začetku smo študentje predložili nekatere že znane in utemeljene formulacije o štipendiranju; te so si sicer že pridobile svoj status, vendar se še prerado v raznih pravilnikih o štipendiranju pozablja nanje. Z njimi se mora seznaniti vsak upravljalca naših ustanov. Štipendiranje ne sme biti le oblika pomoči, temveč nujna gospodarska investicija. Danes je bogato kadrovsko zaledje solidna garancija za gospodarski razvoj, do česar mnogo pripomore pravilna politika štipendiranja. Ravno zaradi tega je že pred štirimi leti prišlo do študijske reforme, ki zahteva od študenta maksimalen trud če hoče ustrezno »delati«. Zato mu morajo biti zagotovljena vsaj osnovna življenjska sredstva. Kljub že davnemu »priznanju« teh mnenj pa še vedno naletimo na nasprotja v mišljenjih o posameznih problemih.

V nadaljnji razpravi so udeleženci govorili o načinu štipendiranja po posameznih ustanovah. Iz komentarja smo spoznali anomalije in tudi pozitivne strani v politiki štipendiranja po ustanovah in podjetjih. Danes lahko ugotovljamo, da je v naši občini veliko pomanjkanje kadrov, kar je posledica nepravilnega planiranja. Dogaja se, da štipendist po končanem študiju »pobegne« štipenditorju, kar seveda povzroča pomanjkanje že planiranih kadrov. Včasih študent ne dokonča študija v določenem roku, vendar sta za to v glavnem dva vzroka: da si mora študent še honorarno služiti denar za vzdrževanje (vzrok — prenizke štipendije), ali pa neresnost in neodgovornost študenta do študija in ustanove, od katere prejema štipendijo. Vse to pa se da s pravilno politiko štipendiranja odpraviti. Treba je torej poiskati neke enotne kriterije štipendiranja. Ne le kriterije, potrebna je tudi povezava med študentom in štipenditorjem. Študent mora spoznati svoje bodoče delov-

no mesto in probleme v ustanovi, v katero bo prišel. Višina štipendije bi ne smela biti fiksirana, temveč bi morala varirati glede na uspehe v študiju; s tem bi postala stimulatívna. Važno je tudi to, komu se podeli štipendija, zato je nujno, da v komisijah za podeljevanje štipendij sodelujejo tudi predstavniki študentov, ki bodo lahko v marsikaterem primeru pravilno in objektivno svetovali.

Da se bo te probleme čimprej in tudi najpraviše rešilo, smo na posvetu sprejeli sklep, da se

ustanovi delovna skupina, v kateri bodo predstavniki ustanov ter podjetij in predstavniki študentov. Ta skupina bo na podlagi tega posveta sestavila enoten kriterij o štipendiranju, kajti le tako bomo precejšnje probleme in težave res najboljše rešili.

Res so potrebna in koristna takšna posvetovanja, vendar pa bi bilo zaželeno, da bi bila v bodoče tudi na pobudo štipenditorjev in ne le štipendistov.

Sekcija
bistriških študentov

Dionizski kotiček

Zapustili smo šolo v Ilirski Bistrici

Ropotanje koles in enakomerno pozibavanje vlaka se je zdelo kot vedno ponavljajoča se pesem. Le od časa do časa je sivo, megleno jutro razparal žvižg lokomotive in zamrl nekje v daljavi. Redkokdaj je kdo v vlaku spregovoril, vsi smo bili zatopljeni v misli. Nekateri so se spominjali počitniških dni in obžalovali, da se je pouk že pričel, drugi so premlevali angleško lekcijo in upali, da jih profesor ne bo vprašal. Le to nam je bilo skupno, da smo bili še zaspani.

Da, kako lepo nam je bilo lani, ko smo hodili v šolo doma, ko nam ni bilo treba vstajati tako zgodaj. Tudi profesorjev smo bili vajeni in oni so nas poznali, medtem ko se nam zde profesorji v Postojni še vedno tuji. V primeri z našo novo šolo je gimnazija v Postojni zelo revna in je vprašanje graditve nove stavbe pereča točka mnogih konferenc. Še zdaleč ne ustreza namenom moderne pouka in nam ne nudi niti polovice tistega, kar smo imeli lani. Morda je z druge strani to, da se vozimo v Postojno, bolje. Lansko šolsko leto nismo bili prav z ničemer povezani z našimi sošolci na gimnaziji in zdelo se nam je, da smo bili svet zase. Tudi sedaj se nismo še vživelj v novo okolje, nismo se še spoznali z vsemj dijaki v našem novem razredu. Upamo, da bomo kmalu zadihali enotno, da bomo postali dobri tovariši. Saj morajo ljudje, ki bodo leto dni živeli skupaj, ki se bodo enako bali spraševanj in delili lepe trenutke dijaškega življenja, postali prijatelji. Prav vsem pa, ki so lani hodili v prvi let-

nik gimnazije doma, bo ostalo to leto v lepem spominu. Mnogi obžalujemo, da ne moremo hoditi v gimnazijo v Ilirski Bistrici in smo žalostni ob misli, da smo zapustili našo šolo za vedno.

Iz razmišljanja me je predramil prijateljičin glas: »No, vendar smo v Postojni.« Cviljenje zavor in vlak je po zadnjem sunku obstal. Dolga vrsta dijakov je hitela po cesti proti gimnaziji in izginila za velikimi šolskimi vrati.

M. L.

MOJA SESTRICA

Moja sestra Mojca je letos prvič prestopila šolski prag. V začetku se je šole zelo bala, zdaj pa gre rada v šolo. Vstane zgodaj, boji se, da ne bi zamudila pouka. Popoldne piše domačo nalogo. Z okorno roko riše črte in kroge. Skrbno si pripravi torbico za naslednji dan.

Bojana

VIDEL SEM UDOMAČENO SRNO

S teto sva šla iz Bistrice proti domu. Pri vojašnicah v Trnovem zagledava majhno srnico. Stala je ob vhodu in nanju zvedavo gledala. Misliiva si: »Le odkod je prišla?« Vojak, ki je stal na straži nama je povedal, da so jo našli v gozdu, ko so imeli vaje. Čisto majhna je tičala pod grmom in prestrašeno gledala. Prinesli so jo v vojašnico in jo vzredili s stekleničko z mlekom.

Zdaj je stara tri mesece.

Edo

NA PAŠI

Bil sem pri stari mami. Pasel sem živino. Z volom nisva bila nič kaj prijatelja. Vedno me je pogledoval od strani. Nekega dne proti večeru, ko sem ravno mislil z živino kreniti domov, se je vol kar iznenada zakadil vame. Hitro kot opica sem splezal na bližnje drevo. Rešil sem se.

Stara mama me je naslednje jutro zaman prosila, naj ženem past. Preveč sem bil prestrašen.

Damir

K VOJAKOM BODO ŠLI

Pred Matetovo hišo so stali vozovi z zelenjem, papirnatimi rožami in pisanimi trakovi. Na njih so se pripeljali fantje k naboru. Šel sem k najlepše okrašenemu vozu. Previdno sem se bližal in utrgal nekaj rož in trakov. Imel sem srečo, da me ni opazil čuvaj, ki je odganjal otroke od vozov. Domov sem prišel s polnimi rokami pisanega papirja.

Branko

Obvestilo

Turistično društvo Ilirska Bistrica obvešča vse občane, da že od 17. junija letos redno posluje turistični urad, kjer lahko dobite vsa potrebna pojasnila. Poslovni prostor Turističnega društva je v kavarni TURIST, uradne ure pa so vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih in sicer od 1. X. do 31. III. od 8. do 12. ure in od 15. do 20. ure, od 1. aprila do 30. septembra pa ima turistični urad non stop službo in sicer od 7. do 24. ure.

Turistični urad vam nudi naslednje usluge: izposluje in preskrbi vse potrebne listine s potnim dovoljenjem za potovanje v inozemstvo v vse države brez razlike, poskrbi potrebno valuto tiste države, v katero želite potovati, opravlja menjalne posle vseh tujih valut, organizira strokovne, zabavne in poučne izlete s sodobnimi turističnimi avtobusi za delovne kolektive, sindikalne organizacije, podjetja in ustanove ter za vse, ki se za izlete, ekskurzije zanimajo, sprejema naročila za rezervacije letovanj za vse kraje Jugoslavije, izdaja dovolilnice za športni ribolov, nudi prenočišča v zasebnih sobah in opravlja vse potrebne druge usluge.

Poslužujte se vseh potrebnih uslug našega urada osebno ali nas pokličite po telefonu. Stalna telefonska zveza — številka 82. Služba potnih listov je dnevno od 8. do 12. ure razen ob nedeljah in praznikih.

Iz pisarne Turističnega društva
Ilirska Bistrica, telefon 82

Z AVTOSTOPOM PO EVROPI

II.

(Nadalj. s prejšnje številke)

V Nemčiji avtostop nabolj cve-
te. Medtem ko nemški vozniki po
naših cestah zelo neradi ustavl-
ljajo, se v svoji deželi počutijo
kot gostitelji. Vedno so naju pri-
peljali na dani naslov in povabili
na coca-colo ali prigrizek.

Vendar se mi je prav v Nemčiji
prvič zgodilo, da sem morala na
cesti pokazati policaju potni list.
Ugotovil je, da imam nemško
tranzitno vizo veljavno le za dva
dni. Skušala sem ga prepričati,
da je Nemčija velika in lepa de-
žela in je z avtostopom sploh ne
moreš prevoziti v dveh dneh.
»Kaj se potem še obirate,« me je
nadril. »Stopajte hitro dalje!«

Kljub temu se nam s Cvetko
ni preveč mudilo. Čez štirinajst
dni sva se pojavili na meji. Car-
nik mi je zelo prizadevno raz-
lagal carinske predpise in nekaj-
krat pokazal na nemško vizo, kot
da je še ne bi videla. Pogledala
sem ga z nasmeškom, ki naj bi
pomenil: »Nikar se preveč ne tru-
dite, da ne razumem nemško.«
Zanimale so ga samo še na-
še potovalke. Da bi si olajšal de-
lo, je le z roko pretipal vsebino
in zmagoslavno privlekel na dan
— konservo z mesnim golažem.
Odkril je še sumljiv bel prah,
za katerega ni hotel verjeti, da je
čisto navadno mleko v prahu.
Potem pa naju je le spustil čez
mejo v kneževino

Luksemburg

Od tu je le nekaj kilometrov
do glavnega mesta Luksemburga.
Mostovi in viadukt čez reko Al-
sette in stari del mesta dajejo
značilno slikovito panoramo in
vtis, da leži mesto v dveh nad-
stropjih. Naš dom je bil v pri-
tličju. Imel je napis »Auberge de
la jeunesse« v francoščini, tako
kot so po mestu francoski napisi
in tudi uradni jezik je francošči-
na. Prebivalci govorijo nemško
narečje, toda naj sva jih spra-
ševali za pot v kateremkoli je-
ziku, v istem so nama odgovar-
jali.

Le v mladinskem domu niso
pokazali takšne jezikovne nadar-
jenosti. In ženska, ki nama je
zjutraj nalagala najino dolžnost
(v večini domov je namreč obi-
čaj, da morajo gostje pred od-
hodom opraviti neko hišno de-
lo), je zatajila celo svoj materin
jezik. Ničesar ni govorila in ni-
česar razumela. Samo čakala na-
ju je v vsakem prostoru z vse-
mi čistilnimi pripomočki, potis-
nila v roke potrebni rekvizit in
se postavila pred vrata, da ji ni-
sva mogli pobegniti. Kljub temu
sva dali Luksemburg na spisek
mest, ki jih bova še obiskali in se
napotili dalje v

Belgijo

Na bližnji cesti sva izmenoma
dežurali in prebirali turistični
prospekt o Liegu. »Mesto, ki živi
in mesto ki umira. Umira zaradi

osebne zgodovine, ker je brez sa-
moiniciative in brez mladinskih
domov.« To nam je zadoščalo, da
sva prečkali cesto in štopali v
drugo smer proti

Bruslju

mestu bodočnosti z mladinskimi
domovi!

Nekaj kilometrov iz mesta na-
ju je potegnil mlad Italijan, ki
že nekaj let živi v Luksemburgu.
Pritoževal se je nad klimo. Po-
grešal je sonce in hrepenel po
rodni Italiji. Imel je prav. Te-
daj je pričelo deževati.

Belgijsko mejo sva prestopila,
ne da bi vedeli kdaj, med pri-
jetnim klepetom s kmetovalskim
parom iz Luksemburga. Šla sta
na obisk k sinu v Belgijo. Ko
smo se že pogovorili o letošnjem
pridelku v njuni deželi, o živino-
reji, o hmeljarstvu v Savinjski
dolini in še o čem, sta naju pu-
stila sredi ceste. Naproti je nam-
reč privozil njun sin, ki se je na-
menil s številno družino k star-
šem v Luksemburg. Preden so se
odločili, v katero smer naj se vsi
skupaj odpeljejo, nama je usta-
vil črn Mercedes, za katerega se
nama je lastnik takoj opravičil,
da ne vozi hitreje kot 160 km na
uro — in res jih je vozil vso pot.

Voznik se nam je zdel v začet-
ku rahlo sumljiv, saj je imel na
zadnjih sedežih celo serijo pušk
in nabojev. Pozneje sva zvedeli,
da je živinozdravnik in se le vra-
ča z lova (ne iz službe). Navdu-
šen nad našo družbeno ureditvi-
jo naju je hotel prepričati, da
vse dražve zahodne Evrope, po-
sebnost Belgija, počasi toda zane-
sljivo prehajajo v komunizem.
»Vidite, to je skoraj tako kot pri
vas v Jugoslaviji,« je ponosno
zatrjeval, ko je pravil o novih
pridobitvah v njihovi ureditvi.
Razkazal nama je glavno mesto
Belgije od starih ulic in zname-
nitih stavb ter veličastnega At-
mijuma do Waterlooja, kjer je bil
pred 150 leti poražen Napoleon.

V Antwerpen sva začeli što-
patj že nekje v središču Bruslja.
Pešci so nama radodarno nudili
nasvete in navodila in iz avto-
mobilov so vozniki signalizirali
kot s krova ladje, da sva po dveh
urah z njihovim sodelovanjem
ugotovili, da sva na napačni
smeri. Po eni uri čakanja še na
drugi strani ceste naju je pobral
mlad simpatičen Belgijec, pred-
stavniki ESSO iz Antwerpna.

Vodil naju je po svojem me-
stu, križarili smo z avtom po pri-
stanišču ob reki Šeldi, ladjedel-
nicah in rafinerijah nafte. Potem
naju je peljal na svoj dom v va-
sico Heide blizu nizozemske me-
je, kjer nas je na vrtu pred hi-
šo sprejela njegova mlada žena
s sinkom Stefanom. Za večerjo
sta naju postregla z belgijskimi
specialitetami, pristno ljubljansko
grajsko črnino in turško ka-
vo, ki sta se jo naučila kuhati
pred leti v Jugoslaviji.

Naslednje jutro sva bili že zgo-
daj na Nizozemskem, kjer se je
vsak pogovor začel in končal z
zgodbo o njihovi deželi. »Vsa na-
ša zgodovina je boj z morjem,«
so pripovedovali Nizozemci —

edinj narod na svetu, ki si je sam
ustvaril velike površine rodovit-
ne zemlje s tem, da jo je iztrgal
morju.

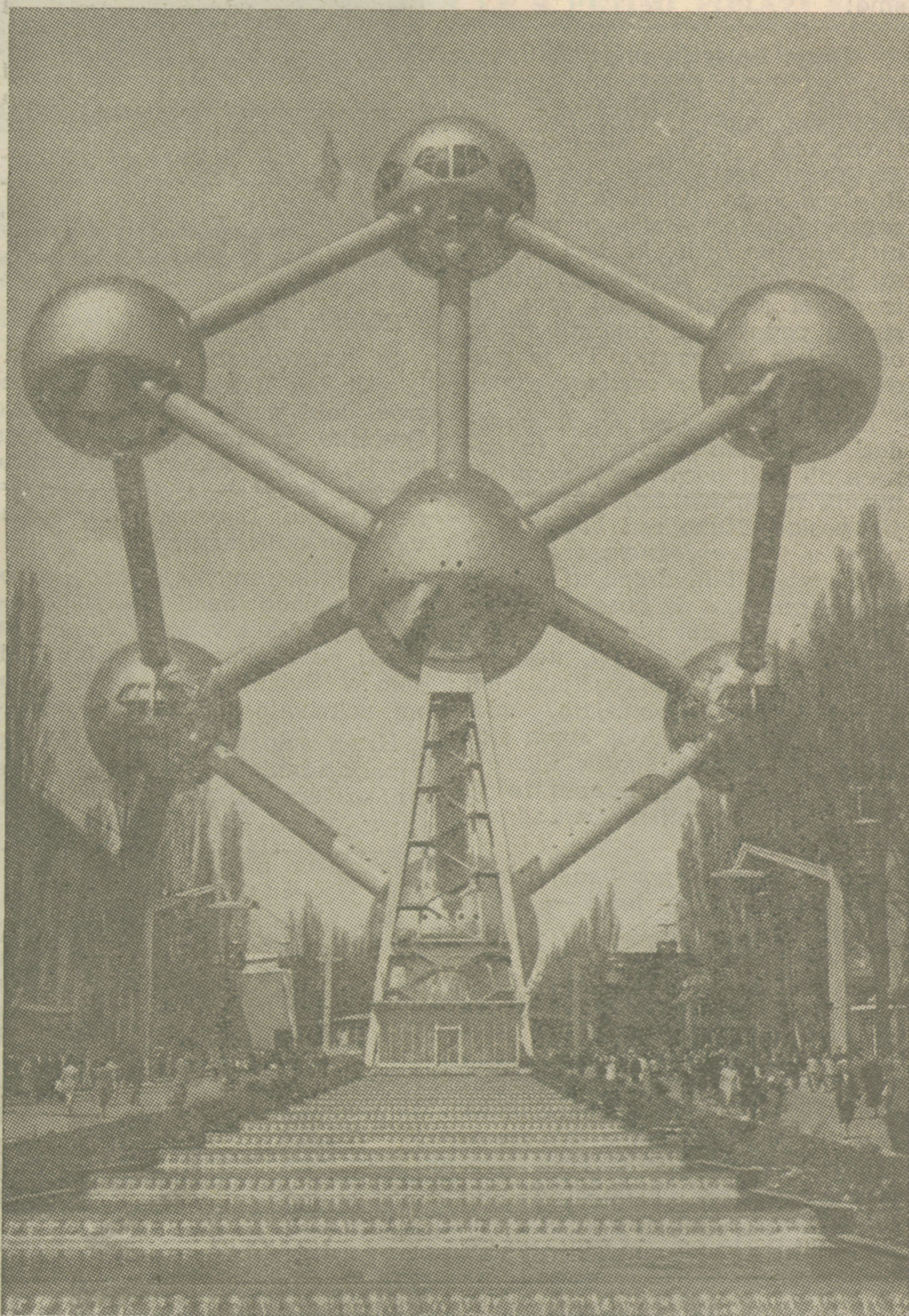
V Rotterdamu sva nedaleč od
pristanišča iskali cesto proti se-
veru. Tedaj se je skozi množico
avtomobilov preril do naju do-
mačin in nama z besedami: »Jaz
govorim jugoslovansko,« ponudil
pomoč. Na moji potovalki je nam-
reč že od daleč opazil z velikimi
črkami napisano YU. Tako sva
bili čez pol ure že v Haagu.

Tu je prvi teden v avgustu po-
tekal 49. svetovni esperantski
kongres. Esperanto je eden naj-
večjim izumov. To smo čutili vsi,
tedaj ko smo bili zbrani v veliki
dvorani — skoraj tri tisoč ude-
ležencev kongresa iz preko štiri-

morju so bile s steklenimi ste-
nami zaščitene verande in na pla-
ži pleteni zaprti naslonjači, ki da-
jejo zavetje pred burjo. Na cesti
smo poleg sladoleda lahko kupo-
vali ribe, in pečen krompir v
vrečkah, da smo si v mrazu vsaj
roke pogreli. (Živeljo Jadransko
morje!)

Do Amsterdama sva le dvakrat
prestopili. To je bila prava sre-
ča, kajti vso pot je bilo kot iz
škafa, tako da so nam lepa polja,
tu in tam posejana z mlini na
veter, kar zbežala mimo.

Amsterdam je eno najlepših in
eno najbolj umazanih mest na
severu. Po tem (zadnjem), po šte-
vilnih mostovih in petsto kanalih
resnično spominja na Benetke;
in ko sva s Cvetko kupili slado-

Atomium — spomin na svetovno razstavo v Bruslju

desetih držav — in razpravljali
v istem skupnem jeziku na po-
samednih strokovnih srečanjih,
predavanjih, gledališčih in film-
ski predstavah in najbolj tedaj,
ko smo se pozdravljali na cesti,
sklepali nova prijateljstva in si
ob koncu tedna iz srca želeli, da
se spet srečamo drugo leto ob 50.
kongresu v Tokiu.

V Scheveningenu, znanem leto-
viškem mestu ob Severnem mor-
ju, smo se sprehajali ob obali. Do-
mačinj so bili v zimskih plaščih;
v restavracijah in zabaviščih ob

led v italijanski slaščičarni, bi si
mogoče res lahko domišljali, da
sva na jugu, če ne bi bilo tako
mraz.

V narodni galeriji naju je vo-
dič (tudi esperantist) po značkah
spoznal, da sva esperantistki. Pri-
srčno naju je pozdravil in pred-
stavil vsej grupi: »Jugoslovanki
sta — jaz pa Nizozemec in govo-
rimo isti jezik — esperanto!« Tri-
krat je moral ponoviti, da so ga
vsi razumeli, v angleščini, fran-
coščini in nemščini.

(Nadalj. na 10. str.)

Pozdrav nekdanjega soborca iz ZSSR

Na medobčinski proslavi v počastitev 20-letnice Rdečega križa Slovenije in 20-letnice ustanovitve partizanske bolnišnice »Zalesje« smo zbrani udeleženci na proslavi poslali pozdravno pismo tovarišu dr. Mišu, ki sedaj živi v Sovjetski zvezi. Dr. Miša nam je takoj nato poslal naslednje pismo:

Dragi tovariši, prijatelji!

Prejel sem resolucijo vašega medobčinskega srečanja na Ostrožnem brdu, posvečenega 20-letnici ustanovitve združenja Rdečega križa Slovenije in partizanske bolnice »Zalesje« v rajonu Ostrožno brdo, ki sem jo vodil jaz, dokler je niso fašistični izvrženci zažgali. Slišal sem, da ste jo popolnoma obnovili in jo oskrbujete kot muzej. To je zelo dobro in pohvale vredno.

Dragi tovariši, ne da se povedati, kako sem zadovoljen in ganjen ob vaši pozornosti in zaradi nežnih in dobrih želja, ki ste mi jih poslali. Kako rad bi bil med vami v tem svečanem trenutku! Kako mi je bila draga ta bolnišnica v gozdu, a še posebno ti heroji — ki sem jim imel čast nuditi pomoč! Dragi prijatelji, nešteto krat se z velikim spoštovanjem in ljubeznijo spominjam, kako ste nesebično, tvegajoč svoja življenja in življenja svojih bližnjih, pomagali nam partizanom in še posebno meni sovjetskemu zdravniku.

Dragi tovariši, posebno ne bom pozabil Ostrožnega brda — te kovačnice in trdnjave brkinskih partizanov in vaših svobodoljubnih dobrih, poštenih in pogumnih LJUDI. Z veliko hvaležnostjo se spominjam tovarišev Draga Masla (komandanta), Franca Masla (skladiščnika), Grgeča in njihovih družin, Ivanke in vseh, vseh ostalih tovarišev; no v teh osemnajstih, devetnajstih letih sem pozabil njihova imena, a njihovi obrazi so zmeraj pred menoj. Nič kolikokrat ste me reševali, pa tudi v partizane sem prišel z vašo pomočjo; tovariši z Ostrožnega brda so mi dali zavetišče in me povedli v partizane. In čez leto dni, v najtežji hajki pozimi 1944. leta, so me tovariši z Ostrožnega brda in Suhorja rešili gotove smrti. Ali se da to pozabiti?

Prisrčna hvala, tovariši, za spoštovanje in dobre želje. Tudi jaz vas pozdravljam, dragi prijatelji, ob priliki tega slavnostnega dne. Želim vam vsem, tovarišem in vašim družinam zdravja, sreče v življenju in velikih uspehov v graditvi SOCIALIZMA.

S komunističnim pozdravom in spoštovanjem vaš bivši dr. Miša —

Mohamed Hadžijev

KOLEKTIV KOMUNALNEGA PODJETJA V ILIRSKI BISTRICI, KI USPEŠNO IZPOLNJUJE SVOJE NALOGE

Z avtostopom po Evropi

(Nadalj. z 9. str.)

Iz Amsterdama naju je vodila pot čez dvaintrideset kilometrov dolg nasip, ki loči nastalo Ijsselsko jezero od Wadenskega morja, preko bogate živinorejske Frizije, kjer so v njenem glavnem mestu, Leeuwardenu, postavili spomenik kravi.

»Mi, Nizozemci, ljubimo svobodo. Svobodo misli in pogleda,« nama je rekel voznik, ko smo se vozili po neskončni ravnini. »Bill sem v Švici. Ni mi všeč. Gore mi zakrivajo svoboden razgled.«

Hitelj smo skozi mesta in vasi s prijaznimi nizozemskimi hišicami, ozelenelimi polji, prepredeni-

mij s kanali in značilnimi mlini na veter. Nato smo prestopili mejo in opoldne smo bili že spet v Nemčiji.

Nemški cariniki so naju bili nepopisno veseli. Posebno debel mož, ki je v drugi svetovni vojni štiri leta prebil v Brežicah. Spominjal se je štajerskih vinogradov, vojne in posameznih slovenskih besed. Pravil je, kako je še danes srečen, da je ostal živ.

Prekrcbali so nama direktno zvezo do Hamburga, ki mora biti v lepem vremenu najbrž res lepo mesto, kot so nam zatrjevali domačini. Midve ga v dveh urah nisva dočakali.

(Se nadaljuje)

NOVI NAROČNIKI GLASILA za mesec oktober 1964

1. Vičič Frančeško, Via Vari-nella Arquata Scrivia, Prov. Alessandria, Italija.
2. Šprohar Franc, Ostrožno brdo 22, p. Prem. 3.
3. Boštjančič Jože, 99 Rue Alexandre Dumas, Paris 20 a, France.
4. Škrlič Adolf, 221 Beverley St. Antonio Toronto B2 Canada.
5. Valenčič Boris, Nova vas 7, p. Jelšane.
6. Caroti Vlasta, Via Alfieri 19, Merano, Prov. Bolzano.
7. Malečkar Pavel, 30 Rue Clairayt, Pariz 17 e, France.
8. Princ Joe, 21 W 204 Briar Cliff Lombard III, USA.
9. Opštinski odbor SSRN Prijepolje, Srbija (5 komadov).
10. Opštinski odbor SSRN Pljevlja, Črna gora.
11. Opštinski odbor SSRN Čajniče, Bosna in Hercegovina.
12. Medjurepublička zajednica Pljevlja, Črna gora.

Spomin iz težkih dni Kurir Miha

Miha je bil kurir na območju Južnoprimorskega okrožja. Pri nas smo sprejemali kolportažo. Radi smo imeli vedno vsakega korajžnega fanta, ki je prihajal s torbico čez ramo in pištolo za pasom.

Nekega pomladanskega dne štiriinšestidesetega so Nemci obkolili vas. Mihi je uspelo prethotapiti se do naše hiše. Toda joj, zagledal ga je Nmec, ki je stražil na vrtu. Doma so bili stari oče, mama in osemindolletni brat. »Skrijte me!« je planilo iz Mihe. »Kam?« Z očmi so preleteli kuhinjo, sobo in klet. V kletki je stal na tankih gredah pogreznjen sod in čakal čist in pripravljen na novo letino češpelj. Pritegnil je njihovo pozornost. Miha je zlezal podenj in pripravil pištolo. »Bo, kar bo!« Stari oče je izginil v sobo, mama se je ulegla z obvezano glavo na klop ob ognjišču, brat si je dal opravka z »bolano« materjo. Nemci so planili v hišo z naperjenimi brzostrelkami: »Kje je bandit?« Mama in brat sta jih začudeno gledala. »Nikogar nisva videla, bolna sem,« je stokajoč odgovarjala mati. Dečka so suvali z brzostrelko in zahtevali pojasnila. Prignali so starega očeta iz sobe. Tudi on ni nikogar videl.

Tresli so se od jeze in jim grozili, da jih pobijejo, če ne povedo, kam so skrili partizana. Vztrajno so trdili, da ne vedo nič. Nemci so pretaknili vse kote, odmikali pohištvo in nato pogledali v klet. Tokrat so vztrepotali mama, stari oče in Vinko in vztrepetal je Miha pod sodom. Pod stropom je stalo na polici še nekaj jabolk, ki jih je mama hranila za hude čase. Nmec se jih je lotil. Jemal je jabolka s police in jih lupil. Olupki so padali ob sodu na tla, da jih je Miha razločno videl. Stisnil je k sebi pištolo in bil pripravljen na vse. Niso pogledali pod sod. Odšli so. Ko so se njihovi koraki oddaljili, si Miha in domači niso še dolgo opomogli od strahu.

Letos nas je Miha obiskal. Živi v Ljubljani. S seboj je pripeljal ženo in očeta. Oživljali smo spomine. Pripovedoval je, kako se je potil pod sodom. Imelo ga je, da bi ga prevrnili in bil pripravljen v Nemce. Čakal je. Vsega se je spomnil, le klet se mu je zdela svetlejša. Seveda, takrat oken nisimo čistili, umazana so naredila prostor mračnejši. Tema in mrak pa sta bila med vojno naša veznika.

Košarkaški klub Lesonit – prvak SRS

NAŠ

ŠPORT

in potnik na kvalifikacije za zvezno ligo

ZADNJE, XVIII. KOLO V I. REPUBLIŠKI KOŠARKAŠKI LIGI JE DOKONČNO POTRDILO TRIUMFALNO POT NAŠEGA PREDSTAVNIKA — KK LESONITA. S 13 BLESTEČIMI IN SKORAJ NEOPOREČNIMI ZMAGAMI TER LE S PETIMI PORAZI SO SE NAŠI KOŠARKAŠI VPISALI MED PRVAKE SLOVENIJE IN SI S TEM PRIDOBILI POTNO KARTO NA KVALIFIKACIJE ZA VSTOP V ZVEZNO KOŠARKAŠKO LIGO. O ZASLUŽENOSTI PRVEGA MESTA NAJ BO DOKAZ ŠE PODATEK, DA SO VES ČAS TEKMOVANJA SAMO V DVEH KOLIH ZASEDALI DRUGO MESTO, SICER PA VSEKOZI PRVO. NASLOVA REPUBLIŠKEGA PRVAKA ZA LETO SO VSEKAKOR NAJBOLJ VESELI IGRALCI SAMI, TODA TO VESELJE DELI Z NJIMI TUDI VSA ILIRSKOBISTRIŠKA JAVNOST, KI IZKORIŠČA TO PRILOŽNOST, DA JIM ISKRENO ČESTITA ZA DOSEŽENIMI USPEHI IN SE JIM ZAHVALJUJE ZA VSE ŠPORTNE UŽITKE, KI SO JIM JIH KOŠARKAŠI NUDILI S SVOJIMI NASTOPI.

Letošnje tekmovanje v republiški ligi je bilo vseskozi razburljivo in pravo prvenstveno. Borba za osvojitve naslova republiškega prvaka je bila ostra prav do zadnjega sodniškega žvižga. Ta zadnji žvižg smo slišali v soboto 19. septembra, ko je Lesonit po razburljivi igri za las ugnal borbene in razpoložene igralce iz Šoštanja. Rezultat 65 : 63 (32 : 30) bi bil lahko obraten, toda borbenost, treznost in dobri živci so odigrali svojo vlogo v korist naših fantov.

S to dragoceno zmago je bila borba dokončno končana, kajti edini in najresnejši pretendent za vabljeni naslov — Tivoli ni vzdržal psihološkega pritiska in v odločilni borbi z Branikom podlegel ter s tem prepustil mesto boljšim — KK Lesonit.

Navdušenje je bilo v Il. Bistrici nepopisno. Slavju se je pridružila velika množica pristašev igre pod koši in skupno z igralci pozno v

noč oznanjala meščanom svoj uspeh.

Dragi košarkaši, ocena je samo ena — odlično. Z nestrpnostjo pričakujemo vaš nastop na kvalifikacijah v času od 9. do 12. oktobra. Prepričani smo, da boste v doslej najtežji preizkušnji pokazali vso obsežnost znanja in dali vse sile od sebe ter s tem častno zastopali Slovenijo.

Lesonit	18	13	5	1223:1049	26
AŠK Tivoli	18	12	6	1198:1112	24
Ilirija	18	11	7	1203:1179	22
Domžale	18	11	7	1212:1162	22
Ljubljana	18	10	8	1155:1104	20
Branik	18	10	8	1120:1092	20
Elektra	18	9	9	1090:1087	18
Svoboda	18	7	11	947: 978	14
Šk. Loka	18	7	11	1013:1098	14
Triglav	18	0	18	816:1159	0

AŠK Tivoli : KK Lesonit 76 : 58 (31 : 24)

V predzadnjem kolu republiške košarkaške lige je bilo vsekakor najbolj razburljivo in odločilno srečanje med kandidatoma za prvo mesto, Tivolijem iz Ljubljane, in Lesonitom.

Sredi Ljubljane pod Cekinovim gradom se je zbralo preko 300 navijačev iz Il. Bistrice, ki so pripotovali z avtobusi in osebnimi avtomobili. Nestrpnost smo pričakovali pričetek tekme.

V prvem polčasu je bila igra enakovredna, toda žal sta sodnika Hojs iz Ljubljane in Zule iz Domžal zaupano jima srečanje vodila malo preveč enostransko. Naši igralci so si že kmalu po pričetku igre nabrali precejšnje mero osebnih napak, ki so v nadaljevnju narekovale opreznost. To so izkoristili domačini

in v drugem polčasu nizali koš za košem. Rezultat je zaradi dobre igre Tivolija in slabe igre Lesonita realen, le da bi moral biti nekoliko nižji, če bi sodnika svojo dolžnost opravila objektivno in v športnem duhu. Res čudno, da košarkaška zveza Slovenije ni znala oz. ni hotela oceniti pomembnosti srečanja, kajti v obratnem primeru bi prav gotovo poslala na igrišče svoje vrhunske arbitre.

Iz Ljubljane smo odhajali malo razočarani, toda s prepričanjem v zmago nad Elektro in upanjem, da bo borbeni Branik ugnal svoje zadnje nasprotnike iz Ljubljane. Naša predvidevanja so se v celoti uresničila in se danes lahko ponašamo s prvacom Slovenije v košarki.

Košarkaši Lesonita prevzemajo pokal republiške košarkaške zveze Slovenije
Foto: Čeligoj

Člani sindikalne podružnice KIK na izletu v dolini Trente
Posnetek: Ivan Šuštar

